

[Aksel Møller.]

af den udvendige vedligeholdelse og har i adskillige, ja, tusindvis af tilfælde skaffet sig af med den faktiske pligt til at udføre den indvendige vedligeholdelse. De har haft en fordel af, at der ikke har været nogen lejeledighed, og konverteringen har utvivlsomt hjulpet en del af dem. Men selvom vi tager alt dette i betragtning, har ejendomsbesidderne ikke opnået dækning for deres driftsudgifter. Jeg kan om dette spørgsmål bare henvise til bemærkningerne til det lovforslag om boligforholdene, som den højtærede minister fremsatte i maj måned, og som på side 84 indeholder en beskrivelse af dette forhold: driftsudgifternes stigning. Her ser man, at boligministeriet gør sig de hæderligste, men efter min måde at læse teksten på fuldkommen forgæves anstrengelser for at komme uden om den kendsgerning, at driftsudgifterne på udlejningsejendomme er steget med 20—25 pct. af 1939-huslejen. Det er en kendsgerning, som bør respekteres.

Den forhøjelse på ialt 17 pct., som grundejerne dels har fået og dels vil få, hvis lovforslaget gennemføres, er altså slet ikke nok til at opveje stigningen i driftsudgifterne, og naturligvis slet ikke når vedligeholdelsespligten i fuldt omfang påny pålægges husjerne. Jeg kan derfor ikke se, der er nogen motivering for, at den højtærede finansminister skal kunne pålægge beboerne af de gamle ejendomme en boligskat. Finansministeren vil jo, efterhånden som vurderingerne af udlejningsejendommene stiger, få sin rundelige part gennem statsejendoms-skatteerne. Men jeg kan naturligvis godt forstå denne tankegang fra et andet synspunkt. Når vi nu anser ejendommenes vedligeholdelse i den gamle boligmasse for at være et af de mest afgørende argumenter for en væsentlig huslejestigning, så må vi også sikre os, at denne vedligeholdelse ikke blot kan finde sted, hvor der er midler til det. Det er jo klart, at nogle ejere har den mulighed, i det øjeblik stigningen i væsentlig udstrækning er givet, at indvinde fordelene ved at kapitalisere den og konstatere denne fordel med det samme; der kan i så fald opstå den situation, at der intet er til forbedring af den ejendom, hvorfra disse midler stammer. Det synes jeg var noget, man kunne drøfte muligheden af at sikre sig imod. Jeg har ofte

været inde på den tankegang, at en del af disse stigninger på en eller anden måde kunne spares til fordel for den ejendom, hvori de er samlet op, og komme til at danne grundlag for den modernisering af ejendommen, som man er nødt til at få gennemført.

Den højtærede boligminister viser i sit lovforslag en uvenlig indstilling overfor modernisering, og det er jo klart, at der i vor tid med det vældige svælg mellem lejen i gamle ejendomme og byggeomkostningerne opstår både det ene og det andet eksempel på de lejestigninger, som er nødvendige i moderniserede huse, og som vi slet ikke er indstillet på med vore hjærners brug at fatte virkelig er nødvendige, men som altså ikke desto mindre, når vi undersøger sagen, svarer til, hvad det koster at bringe et gammelt hus i moderne stand.

Men vi er jo alle interesserede i, at den gamle boligmasse udvikles således, at den frembyder passende boliger. Jeg har gentagne gange selv givet udtryk for bekymring over, hvorledes det skal gå med Københavns kommune og store dele af Frederiksberg kommune, altså store dele af de byer i landet, som havde en tæt bebyggelse allerede i 1939. Jeg kan da ikke tro, at man skal slå hånden af store gader på Østerbro og bare lade dem forfalde eller de store kvarterer mellem Gl. Kongevej og Frederiksberg Allé, hvad jo må blive følgen, hvis man ikke sikrer, at der samles midler op til at gennemføre den modernisering, som skal gøre, at disse boliger stadigvæk frembyder muligheder for at konkurrere med nybyggeriet i omegnen, en konkurrence, som, i det øjeblik huslejeniveauerne virkelig kommer til at ligge i balance i forhold til hinanden, vil blive overmåde følelig. Der kan efter min mening ikke ske noget ved at gennemføre en sådan form for opsamling af midler. Det ville tværtimod være det naturlige, at de beboere, som betaler den stigende husleje, også fik den glæde af denne huslejestigning, som jeg her har skildret.

Men den højtærede finansminister melder sig altså med krav om en andel. Jeg må have lov til at give den højtærede minister den kompliment, at han er et af de bedst begavede mennesker, jeg har haft den glæde at være sammen med, men den højtærede finansminister vil ikke have overset, at det danske sprog kender både ordet begavelse